

Presidente aldaketa
Kolonbian

ANDRES PASTRANAK GAUR EGINGO DU KOLONBIAKO PRESIDENTE KARGUAREN ZINA BOGOTAKO BOLIVAR PLAZAN

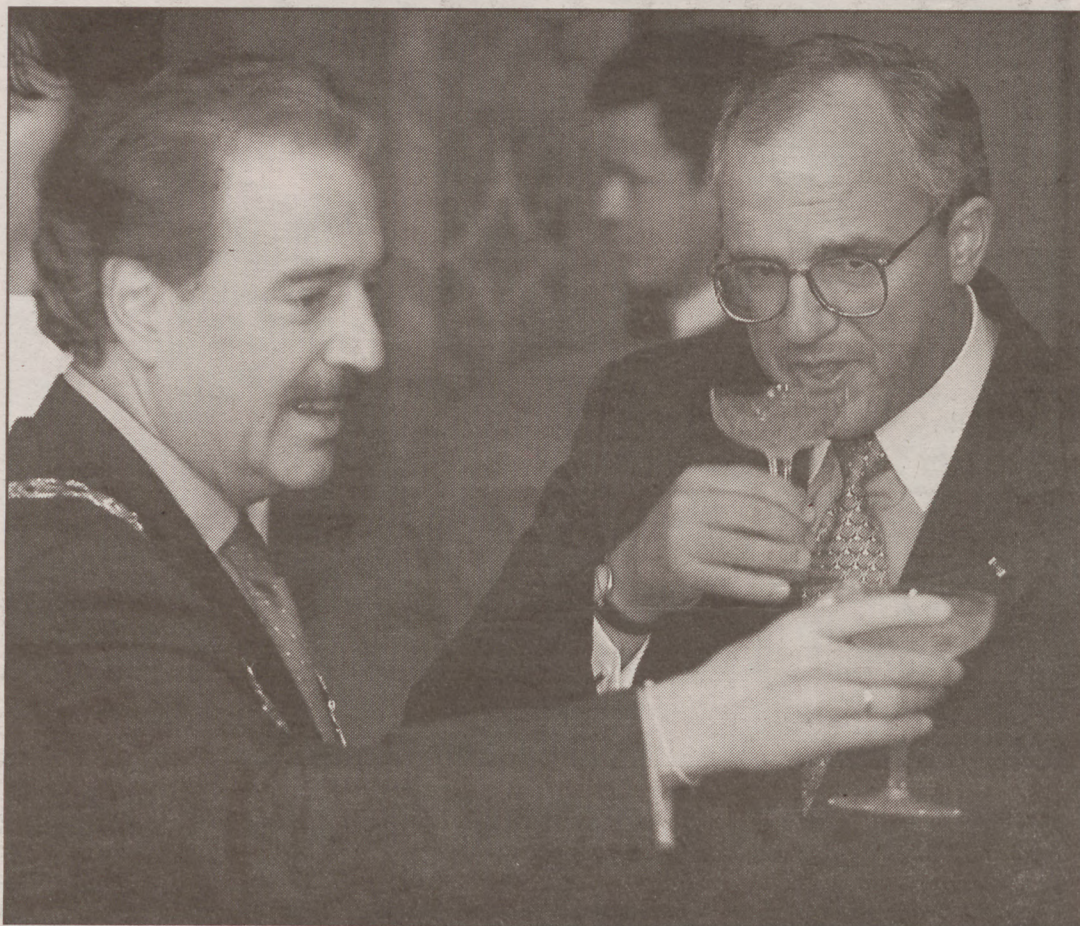
«Bake ahaleginetan jarraitu behar dugu»

■ Andres Pastrana, lehendakari hautatu berriak gaur egingo du bere karguaren zina 3.500 gonbidatuen aurrean. Astelehenetik hona, Kolonbianurtetan izan den ofentsibarik bortitzena eraman du aurrera gerrillak, hildako ugari utziz. Pastranak, ordea, ez du amore ematen, eta bakerako ahaleginetan jarraitu behar dela esan du.

Elisabeth Pombo / Donostia

ANDRES PASTRANA ARANGOK gaur egingo du Kolonbiako presidente karguaren zina, Bogotako Bolivar plazan, 3.500 gonbidatuen aurrean. Kolonbiarrek uste dute Pastranak hegoamerikako herrialde honentzat aldaketa garrantzitsu bat ekarriko duela, batik batik Samperrek narkotrafikoa-rekin izan zuen loturaren ondorioak sofritu ondoren. Joan den ekaineko hauteskundeetan Pastranaren alderdiaren leloak ere gauza bera adierazten zuen: *Aldaketa Pastrana da*. Ekainaren 21ean Kolonbiako lehendakari aukeratua izan zenetik, hauteskunde kanpainan bakea lortzeko eman zituen aginduak betetzen hasi zen Pastrana. Horrela, uztailaren 9an, FARC Kolonbiako Indar Armatu Iraultzaileko buruekin bildu zen hegoaldeko baso batzuetan. Orduan, FARCEko buru Manuel Marulanda *Tirofijok* Pastranari eskaera bat egin zion: Kolonbia hegoaldeko bost herrialdeetatik armada erretiratu behar zuen, baldin eta bakerako elkarriketak hasi nahi bazituen. Pastranak agindu zuen bere Gobernuari hasi eta 90 egun igaro baino lehen elkarriketa horiek hasiko zirela. Pastranak FARCEko buruekin eginiko bileraz gain, uztailaren 13-15 bitartean, ELN Askapen Nazionalerako Armadako bozeramaileak gizarte zibilarekin bildu ziren Mainzen (Alemania). Elkarriketa horietan, urrian egingo litzatekeen Konbentzio Nazional bat osatzeko bilerak egitea adostu zen. Konbentzio Nazional hori, gainera, biltzar konstituziogile baten aurrekaria izan liteke. Horrekin guztiarekin, etorkizun baketsu baten itxaropena piztu zen Kolonbian. Orain ordea, badi-rudi baikortasun hori guztia bertan behera jausten ari dela. Izan ere, astelehenetik aurrera izandako granada, bonba-auto eta bestelako erahilketek kolonbiarren ezin itxaropenekin amaitu dute.

Azken egunetan izandako bortizkeria gogorrek interpretazio desberdinak izan ditu. Analista batzuen aburuz, bai ELNk zein FARCE talde armatuak negoziaketari begira beren indarra erakutsi nahi izan dute. Beste batzuen aburuz, astelehenetik hona izan diren ekintzak Ernesto Samper presidente ohiari agurra ematea dute helburu. Nahiz eta oraindik datu zehatzik ez dagoen, ELN eta FARCEk, Kolonbiako bi talde armatu nagusienek, aurrera eramano ofentsibak 200 hildako utzi ditu gutxi gora-behera. Gerrillak hainbat zibil hiltzeaz gain, militar eta polizia ugari ere bahitu ditu,

Goian, Andres Pastrana Ernesto Samperrekin, herenegun Lehendakartzat jauregian egin zen ospakizun batean. Ezkerrean, polizia bat negarrez, gerrillak hildako bere bi kideen gorpuen gainean.

RICARDO MAZALAN / AP

eta Andres Pastranak bahitu horien askapena negoziatu beharko du gerrillarekin. Samperrek bere garaian ez zuen onartu FARCEk bahitutako militar eta polizia Gobernuaren eskuetan dauden gerrillariengatik aldatzeko proposamena. Pastranak, ordea, bakea lortzeko ahaleginetan jarraituko

duela esan du, eta bere lehentasunetako bat bahitutako soldadu eta polizia askatzea izango dela. Izan ere, arbaso politikoak dituen gizon horrek bakerako gogo eta ideiak dituela garbi utzi du: «Bakerako egitasmo bat gauzatzen dugun bakoitzean, pertsona gutxiago hilko dira», esan zuen.

Samperrek utzitakoa hartu beharko du Pastranak

• Ernesto Samper liberalaren Gobernuak utzitako oinordetza hartu beharko du orain Andres Pastranak. Kolonbiak bizi duen egoerari eustea ez da erraza izango presidente berriarentzat, baina jadanik iragarri ditu bere Gobernuak izango dituen lehentasunetako batzuk. Politika ekonomiko gogor bat aurrera eramatea izango da lehentasun horietako bat, baita bortizkeriaren aurka borroka egitea ere. Izan ere, Kolonbiak duen zor publikoa urtez urte igo egiten da; gogorkeriari dagokionez, berriz, mundu guztia erretiratu aski ezaguna da herrialde horrek bizi duen beldur eta ezegonkortasun egoera. Gainera, badago Pastranak konpondu beharko duen beste auzi bat ere: EEBBekin Kolonbiak dituen harreman tirabiratsuak. Bestalde, drogari dagokionez, Samperrek oso politika gogorra eraman zuen aurrera, nahiz eta 1994ean boterera iritsi zenean, narkotrafikoko diruarekin egin zuela leporatu zitzaion.

Kolonbiarrek eta itxaropena

ANDRES PASTRANAREKIN Kolonbian Gobernu berri bat dator, Gobernu berriarekin politika berria, eta politika berriarekin itxaropen berriak datoz. Kolonbiarrek, orohar, Pastrana gogoko dute, baina azken horrek gogor lan egin beharko duela ere garbi ikusten dute. Enrique Santos Calderon analistak *El Tiempo* egunkarian aipatu zituen Pastranak bideratu beharko dituen hiru funtsezko arazo: «Ekonomia, bakea eta Estatu Batuekiko harremanak». Kolonbiarrek Ernesto Samperrekin iragandako lau urteak ahaztu egin nahi dituzte, eta datozen lau urteetan gauzak hobeto joango direla sinesteko prest daude. Ernesto Samper, gaur arte Kolonbiako presidente izana, ez dute oso gogoko kolonbiar gehienek. Enrique Santosek esaterako, «edozein prezio ordainduz geratu nahi izan zuen lehendakaria» esaten du bere artikuluan, Samperri buruz hitz egiterakoan. Guztia, ordea, ez dira hain zehatzak beren aipamenetan, eta badira egoera ikuspuntu neutralago batetik ikusten dutenak. Pepe Buendia autoreak esaterako, Gobernu berri bat gogoko du, baina ez Samperren agintaldiarekin amaitzea suposatzen duela, garai berri bat dakarrela uste duelako baizik. Buendia aburuz, iragandako lau urteetan Kolonbiako gizarte polarizatu egin da. «Lau urteetan da egon ez progressistak, ez tradizionalistak; samperistak eta Samperren aurkakakoak bakarrik egon dira», dio autoreak *El Tiempo* Kolonbiako egunkariak argitaratutako artikuluan. Buendia honako hau ere gaineratzen du: «Joan diren lau urteetan jendeak politikari buruz bakarrik hitz egiten zuen, orain kolonbiarrok eskatzen dugun gauza bakarra zera da, datozen lau urteetan beste gai batzuei buruz ere hitz egiteko aukera izan dezagula». Kolonbiarrek politikarekiko duten ardura bizi duten egoeraren ondorioa da. Orain, ordea, norberaren eguneroko txikikeriez arduratzeko beta izan dezakete kolonbiarrek; itxaropena behintzat badute. x